"ŠANINI DANI I" - PREDGOVOR AUTORA

Više od godinu dana trebalo mi je da završim ovaj, prvi, tek prvi dio jedne Epopeje. To me nije zabrinulo, ni pokolebalo. Uspio sam barem u jednom; Čučković Nataša je prošlost! U dijelu 'KONEUS' inspiracija je Mirjana Bukovska!
Univerzalnost Šane, kao sinonima za inspiraciju, ma 'šta', 'što' ili 'tko' ta inspiracija bila, otvara jednu novu dimenziju, moj novi početak! Pravilna rima? Ostaje u ovoj Epopeji do kraja! Broj stihova? Uvijek oko 1000!

Više od godinu dana trebalo mi je da završim ovaj, prvi, tek prvi dio jedne Epopeje! Dosta dugačak period za 'polaganje kamena temeljca'! Veoma velikog 'kamena temeljca', sigurno velike, ali nadam se, ne i betonski bezoblične građevine! Umjesto neizostavne prasetine i janjetine, popit ću samo pokoje pivo Epopeji u čast. 'Kamen temeljac' za zgradu polaže neki glavešina, zidaju šljakeri, a onda u njoj žive glavešinina djeca, preko veze... Epopeju 'Šanini dani' zidam ja, u njoj žive Šane! Za sada su uselile već dvije...

MaDus, 1986. g.

EPOPEJA "ŠANINI DANI" - "ŠANINI DANI I" - dio "A"

LAMPION

1. DIO

12 sati svjetla,
12 sati tame,
12 sati tišine,
12 sati buke,
vruće, neizdrživo vruće,
i zimi i ljeti.

Svaki sljedeći dan se zna.
Nikad nema nikakve drame.
Dan jednolično i brzo mine.
Ponekad dodir neke nove ruke.
Sutra k'o danas, danas k'o juče.
Mojem postojanju dosada se sveti.

Da, ja ne živim,
ja postojim.
Postojim i postojat ću kratko.
Već unaprijed znam,
približno vrijeme,
kada ću nestati.

Nitko se neće osjećati krivim.
Uostalom i na ovoj polici danima stojim.
Diraju me, trudi se svatko,
da me uništi i nije nikog sram,
kada mi uništava tjeme
i čupa papiriće, to me pati.

Ne, ne boli me to,
jer ja bol ne osjećam.
Ja ne živim, već postojim.
Samo sve to me nervira,
iako nemam osjećaje,
iako sam neživa stvar.

Najveće je zlo,
što nažalost znam,
da ovdje ću da stojim
i imat ću mira
do svoje prodaje.
Zato bolje da izgledam star.

Trebao bih se radovati,
svakom od svojih oštećenja,
jer to je nada,
za produžetak života,
do sljedeće sezone,
do ponovnog slavlja Nove godine.
Ma serem, ja ne mogu osjećaje spoznati,

a osjećam da u meni se nešto mijenja,
ja osjećam da u meni nešto strada,
ja osjećam da po glavi mi se nešto mota,
a znam da sam stvar koja beživotno tone,
u beživotnost ne života i nespoznatljive tišine.

Znam iako ne mogu znati
da sam običan lampion, papirni,
koji se svake Nove godine,
iznova vješa na plafon.
Znam i da se prodajem,
prodajem na polici Name.

Čudno je to kad nešto shvati,
kad nešto uspijeva svoj mirni
i beživotni život pojmiti, kad nečemu sine
da je pojmio nešto što nitko nije, baš on,
čudno je to što znam da postojim, da trajem
i znam da nitko ne zna za me.

Svi misle da sam papir
bez života, potrošna roba,
industrijski proizvod civilizacije
koji uveseljava novogodišnje dane,
a zatim se baca ili spaljuje
kao beskorisni i nepotrebni otpad.

Svi misle da moj mir
dopušta da me svatko rukom proba,
i smatraju da meni nikad ništa nije,
jer za razliku od njih, na moje rane,
na osjećajnost, ništa ne ukazuje,
i beživotnost postojanja je moj sklad.

Trebao bih se radovati što ne živim,
jer tko ne živi, ne može ni umrijeti.
Mi neživi patiti ne možemo,
ali nažalost, ne možemo se ni radovati.
I kao što čovjek, da je jedini u svemiru vjeruje,
ja vjerujem da sam jedina stvar koja se je spoznala.

Da, pomalo se i sam sebi divim
što ja, ovaj papir, nešto osjeti,
što uspijevam promatrati sve nijemo,
što uspijevam puno puta spoznati
ono što čovjekov razum truje,
ono na što je čovjekova nerazumnost spala.

Znam da ne bih smio razmišljati,
jer time vrijeđam čovjekov pogled
na neživu stvar.
Znam da se ne bih smio ni radovati
kad dođe tišina i noć,
jer znam da ja ne mogu osjećati.

Al' ipak nekad me pati
ljubomora na noge, jer ipak nije red
da ja nemam taj prirodni dar
da mogu pobjeći, da mogu hodati,
kad već imam tu vražju moć,
da spoznajem ono što ne bih trebao znati.

Stekao sam i jednu naviku.
Navika - kako to ljudski djeluje!
Volim sve oko sebe promatrati.
Volim razmišljati o njihovim životima.
Volim se diviti njihovoj gluposti.
Volim što znam da s njima ništa nemam.

Najviše mrzim pričanje - pogotovo viku.
Vika - to me uvijek iznova truje!
Mrzim mada to oni ne mogu znati.
Mrzim onu prepotentnost u njima.
Mrzim kad sami sebi prave gadosti.
Mrzim što takvi žive, a ja se nepostojanju spremam.

Dani teku sve nervoznije.
Približavaju se dani odluke.
Ako me netko uskoro ne kupi
postojat ću godinu više.
U protivnom ću par dana s visine gledati,
a potom svoje postojanje završiti.

Najednom, jedna ruka me zgrije,
osjetih dodir osjećanja jedne ruke.
Možda je to ljubav o kojoj čovjek toliko tupi?
Možda sam spoznao zbog čega čovjek diše?
Možda sam spoznao zbog čega čovjek pati?
Osjetih sreću, jer na njenom ću plafonu biti.

2. DIO

Došao je dan zbog kojeg
su mene i napravili.
Došao je dan slavlja
nespoznatljivog vremena.
Došao je dan moga vješanja
radi uljepšanja protoka njihovih gluposti.

Dok je vani paduckao snijeg,
oni su se polako skupili
i svatko je odlučio da se zabavlja.
Bio sam poklon, stvar njena,
pojmih gorčinu tog saznanja,
saznanja koje će me cijele noći bosti.

Da, ona je tu.
Ja joj nisam dorastao,
jer i za nju kao i za ostale ljude,
ja sam beživotna stvar,
koja je vrijedna svoga postojanja,
dok dekorira i uveseljava.

Što ljudi vide u vremenu,
nije mi jasno i nisam znao.
Zašto se te ljudske lude trude,
da spoznaju nešto za što nemaju dar?
Vrijeme postoji zbog vlastitog trajanja
i slavljenje vremena je idiotarija prava.

Nova godina - matematička tvorevina
sa ponekom osnovom u prirodi.
Tvorevina ljudskog razuma.
Tvorevina sa osnovama dogmatskim,
u religiji, znanosti, ljudskosti.
Tvorevina koja je bez smisla.

Zar nije jedna od najvećih vrlina,
spoznati ono što vlastitom umu godi
i proglasiti zakonom. - Ta gluma
ljudi dobrih, u ljudima zlim
počinje me postepeno bosti,
i sretan sam jer je i njih istina stisla.

Međutim, oni su dovoljno prepotentni
da pokušavaju vladati
onim što ne razumiju,
i da ne žele priznati
da propast ne mogu zaustaviti,
propast u nerazumnosti i ludosti.

Al' oni govore svi, oni hodaju svi,
a ja se mogu samo nadati
da ljudski se ponašati umiju,
da me neće vatri dati,
da neću uništen biti,
da me neće bumbačicama bosti.

Prenuh se i pogledah dole;
Uz zvuke neke odvratne muzike,
i ističući svoju vanjštinu,
pogledavali su jedno u drugo,
su pričali, plesali, se smijali, radovali.
A ona? I ona. Ne bolja!

Zar nije shvatila da me bole
primitivnosti slavlja i vike.
Zar nije shvatila da slavlje nema dubinu.
Bezglava divota. O ti odvratna tugo,
spriječi ih, izliječi. Da li su znali
da i njima vlada neljudska volja?

Kao opijen, uz buku, uz dim,
gledao sam dole i krivio vrat.
Tražio sam je pogledom,
znao da nije bolja od ostalih,
da je i ona pripadnik te vrste,
da je i ona nažalost čovjek.

Želio sam papirom svojim svim,
da vrijeme može bar jednom stat'.
Želio sam dušom svojom svom,
da uoči mene, a ne gleda njih.
Želio sam da prema meni pruži prste.
Želio sam da ona bude problema mojih lijek.

Shvaćao sam da što duže
sam u njenom društvu,
sve manje na sebe ličim.
Počinjem se mijenjati,
jer ono što sam nekad osuđivao
postaje dio moga ponašanja.

Čudne misli u meni kruže,
kao i čovjek, ne shvaćam svoju bit svu,
a počinjem da se sobom dičim.
To mora već jednom stati,
jer ja nikada nisam ništa znao,
jer ja nikada neću ni proniknuti do znanja.

Njihove gluposti sam proučavao,
njihov odvratni stil ponašanja,
glupe provale i sveopći smijeh.
Proučavao sam ritma taktove,
u kojem bezglavo noge troše,
a ja sve to nikada neću imati!

Njoj sam sve veću važnost pridavao.
Ona je i razlog mog ovakvog stanja.
Zar nije to odvratno, zar nije to grijeh,
što njihove uši samo zvukove love,
a ne misli, a ne vibracije postojanja, loše,
odvratno je to, što me ona nikad neće upoznati.

Bližilo se jutro,
njena blizina će uskoro nestati.
Zavladat će ponovo tišina,
a ja joj se neću radovati,
jer kraj će to moj značiti,
a ona će otići, ona će daleko biti!

Da, najveće, najodvratnije zlo
je, kad neko biće ovako pati,
jer zna da će njegova vlastita dubina,
za svoju propast, za krah, znati.
Kako je to mrtav biti,
da li ću nešto uspjeti osjetiti?

Sretni i zadovoljni, razilaze se kućama.
Bila je to za njih ugodna noć.
Proslavili su dolazak nepoznatog.
Proslavili su spoznaju svojih moći.
I ona će otići, i ona odlazi!
Ne! Neka ponovo ispod mene stane!

Prazna nada. U sobi je zavladala tama.
Nestala je sva ljudska moć.
Bilo mi je drago i patio sam zbog tog'.
Vrijeme teče. Vrijeme me gazi. Vrijeme će proći!
Nisam više bio u onoj, svojoj snazi.
Sve zbog nje. Zbog Šane. Šane.

3. DIO

Otpad ljudskih stvari.
Otpad koji je pokazivao,
njihovo lice pravo.
Otpad u kojem se je čitala
njihova prošlost i budućnost.
Otpad na kojem sam i ja završio.

Da, čim nešto počne da se kvari,
čim bi u nečem mehanizam stao,
čim neki uređaj važnost ne bi pridav'o
čovjeku - stvoritelju, ljudskost bi pala.
Čovjeka bi ta neposlušnost počela bost',
stvar bi uništio, rješit nje se htio.

Čovjek nije mogao podneti
da NEŠTO mijenja ono što
je NETKO stvorio.
Čovjek nije mogao podneti
da NEŠTO postoji duže,
nego što NEKOM to koristi.

Šana, nešto me sjeti.
Šana, daleko, blizu zlo.
Šana, blizu bi ti biti htio.
Šana, sjećanje o tebi mi šteti.
Šana, slike o tebi po meni kruže.
Šana, na žalost, vi ljudi ste isti.

Sve ove stvari, ovi otpaci,
šutjeli su isto kao i ja,
i nitko nije davao ništa.
Nikakvi znaci postojanja
nisu na nas ukazivali.
Nisam znao da li sam sam.

Najednom, moj razum misli odbaci,
jer čemu da misli o nečemu za što zna,
da neće otkriti. Smrt ovog zgarišta,
smrt stvari - u ljudima nema kajanja,
da ne živimo, oni su znali.
Savjesti im čiste, bez nade da spoznaju sram.

Smatrali su, da ono što šuti,
da ono što se ne miče,
ne može ni živiti.
Jer život je krojen po njihovoj mjeri.
Jer razum je čovjekovo vlasništvo.
Jer osjećaji su čovjekova nada.

Osjećaji... Slika se pomalo muti;
Šana pleše, Šana sretna, Šana viče,
Šana..., Šanu se ne može za to kriviti,
jer ona je čovjek - ljudi su zvijeri!
Oni su me stvorili, odvratno je to
što sam i ja plod ljudskog rada.

Plod njihove umišljenosti
da mogu sve stvoriti,
nažalost, često im to i uspijeva.
Plod njihovog razvitka
za koji smatraju da je nezaustaviv,
nažalost, možda su i u pravu.

Ja nemam krvi, ja nemam mesa, kosti.
Nemam ni mozga, ne mogu ni jesti, piti.
U meni ne radi srce, nemam organe, creva.
Al' ni moja pamet nije kao njihova, plitka.
Ne, prepotencija!! Odvratno! Sam sam si kriv.
Šana.., ona mi je ljudskost preselila u glavu!

Glavu... Opet sam uobrazio
da imam tijelo, da sam kao ljudi,
da mogu odavde pobjeći,
da mogu sa Šanom biti,
a u stvarnosti je nažalost suprotno,
jer na otpadu polako trunem.

Šana, ja nisam htio, ja nisam krio,
da zbog tebe moj razum, k'o ljudski, ludi.
Tvoja slika trunjenje liječi.
Šana ja nikada nisam pokušavao kriti,
da zbog tebe moj razum, k'o ljudski, zlo.
Volim te, rekao bih to, da nisam nijem.

Trunjenje... Stvarno je odvratno,
polako se raskvasuješ i počinješ topiti.
Mijenjaš svoj prvotni izgled,
i postaješ ono od čega si i nastao.
Vraćaš se u prvotni oblik,
koji će ponovo promijeniti priroda, čovjek.

Trunjenje... Ne želim ti to,
tvoje tijelo sačuvano mora biti!
Šana, kad bi te barem stavili u led!
Šana, kad bi iz tebe novi razum izrastao!
Šana, taj predivni vanzemaljski lik,
ne smije uništiti čovjek, ni prirodni vijek!

Prolazilo je nezaustavljivo vreme,
i sve manje sam uspijevao održati,
tok postojanja u meni.
Štoviše, što više sam trunio,
i što više sam se raspadao,
više sam osjećao približavanje nepostojanja.

Ne, nije tu bilo nikakve dileme,
vrijeme naravno nije moglo stati.
O, vremenu uništenja, napokon kreni!
Ne, ja nisam od sebe krio,
da moj životni sat je skoro stao,
da kazaljka razumnosti postaje sve tanja.

Čudan je to osjećaj,
kad osjećaš da jedno više nisi,
nego se raspadaš na komade,
i zrnca razumnosti, također,
to vlastitoj suprotnosti u sebi pridonosi,
to uništava kontinuiranu misao.

Čudno je to, taj kraj;
tu si, tamo si, ne znaš gdje ti si.
Zrnca zasebno van tebe rade.
Boli te to, ludiš, si raskomadana zvijer.
Ne uspijevaš se održati, ne znaš tko si,
ne znaš zašto si živio, dali si disao.

Uočavaš promjenu vlastitog stanja.
Više ne uočavaš ni smjene dana.
Isprekidane misli postaju same sebi hrana.
Pred tobom leti film vlastitih mana,
provedenih dana, osjećanja, radosti i rana.
A onda, zadržava se samo slika, sve staje.

Slika Šane više te ne proganja,
već u njoj uživaš, samo Šana,
vječno urezana Šana, Šana,
Šana, zauvijek Šana, Šana,
Šana, Šana, Šana, to je Šana,
Šana, jedino Šana vječno traje!

"ŠANINI DANI I" - dio "A"; "LAMPION" - KRAJ

EPOPEJA "ŠANINI DANI" - "ŠANINI DANI I" - DIO "B"

LABIRINT

1. DIO

Ispred mene, ulaz je zjapio otvoren.
Ništa me nije sprečavalo.
Nisam ni pokušavao razmišljati.
U snu viđah prizore lijepe.
U životu tek je predstojala bitka.
Iza mene, ulaz je zjapio otvoren.

Zamišljao sam pogled njen.
Ponovo mi se spavalo,
radi sna koji će mi sliku dati,
sna koji je produkt ljubavi slijepe,
sna koji je dio zanosnog užitka,
radi sna sam ponovo bio snen.

Labirint, ulaza je mnogo,
a izlaz se teško nalazi.
Labirint, na početku zna neozbiljno izgledati,
pri kraju, osjetiš gorčinu, a rijetko sreću.
Labirint, u njemu su mnogi stradali,
i u njemu će mnogi još stradavati.

Na početku ni pretpostaviti nisam mog'o
da će u labirintu da me netko zgazi,
da ću se labirintu potpuno predati.
Nikada sebi oprostiti neću
što nisam poslušao one koji su znali,
da u ovom labirintu samo se pati.

Sada sam preduboko unutra
da bih mogao van izaći.
Sjećanje na ulazak
bi me uvijek oneraspoložilo iznova.
Mašta o izlasku
bila je tako nestvarno maštovita.

Da, u tom labirintu zla,
izlaz se nikako nije mogao naći.
I svaki, baš svaki znak
je upućivao na patnju. Od snova,
lijepih snova, ostala je samo nada u zlu,
i zlo je dokrajčivalo nade iz sna.

Zlo, ne brutalno fizičko,
već nesvjesno, što na psihu udara.
Zlo, za koje nitko nije kriv,
i koje nitko svjesno ni ne pokreće.
Zlo koje nastaje kao spoj,
nerazumijevanja i neuzvraćene ljubavi.

Da, Šana, ti nisi kriva za to.
To zlo se samo stvara,
i postaje osjećaj nov, živ,
osjećaj radosti i sreće,
osjećaj neponovljiv, tvoj, moj, svoj,
a zatim sreća u labirintu nesreću pravi.

Čemu uopće nekoga voljeti?
Ljubav je običan produkt instinkta
za održanjem vrste.
Čemu uopće vrstu održati?
Svejedno, jedinka tu ne utječe suviše,
dok od ostalih različito misli.

Razmišljanje o tome svemu šteti.
Razmišljanje budi stvarnost iz sna.
Shvaćaš da čim u to umiješaš svoje prste,
ti više ne možeš i ne želiš stati.
Razmišljanje slabi, osjećaji djeluju više.
Razmišljanje nestaje, osjećaji su ga pritisli.

Da, pritiska te nešto.
Osjećaji upravljaju razumom,
i razum čini greške nerazumne.
Razum se pokušava izvući,
al' osjećaji i dalje upravljaju.
Da, nešto te pritiska.

Postepeno i vrlo često,
osjećaji gospodare tvojim umom.
Osjećaji preuzimaju funkcije umne.
Postaješ nervozniji, odurniji, ljući,
sitnice te iznervirati znaju.
Razum za vlastiti poraz zna.

Čudna je ta upornost,
poraz nikada ne želimo priznati.
Mi ljudi rat ne možemo izgubiti!
Možemo izgubiti samo neku bitku,
a ne rat, mi ćemo uvijek dobiti rat!
Il' se barem osveti nadati.

Čovjek je tvrda kost.
Čovjek je tvrd i kad pati.
Čovjek pati, al' patnju će kriti.
Čovjek će se kriti od patnje u snu.
Čovjek će i u snu i u zbilji istinu znat'.
Čovjek u zbilji će zbog tvrdoglavosti i stradati.

Ni ja, poraz svoj ne priznajem,
zato tumaram u ovom labirintu,
i tražim izlaz za izgubljenog čovjeka.
Al' ja, poraz svoj vidim,
i tumaram po labirintu ovom,
zato jer ni ulaz ne mogu pronaći.

Postepeno već i zaostajem,
istroših energiju svu, da nađem nju.
Istroših volju, propast me čeka!
Postepeno se kajem i stidim,
što uđoh u labirint za njom,
što uđoh a sad se ne mogu ni pomaći.

Agonija, kriza me savladava.
"Ja priznajem poraz" - Zapjevuših.
Odlučih napisati nešto lirski.
Bezvoljnost se uvlači u crne misli.
Ponekad svi problemi izgledaju riješeni,
kratkotrajno, do sljedeće agonije.

Dosada, sve veće probleme mi zadava.
Dosada, uništava i mene i njih.
Dosada, u istim govnima smo svi.
Nervoza, sve nas su isti problemi stisli.
Nervoza, svi mi smo robovi njeni.
Nervoza, možda netko nađe izlaz prije.

U labirintu nisam sam.
Ne znam ni koliko nas ima.
Znam da nisu svi živi,
jer sam već leševe nalazio.
Ne znam ni da li je netko već izašao.
Znam da i ja već imam ozbiljne rane.

Ne, ja neću da se dam.
Mene ni jedan od njih ne zanima.
Mrzim ih iako i nisu krivi.
Mrze i oni mene - siguran sam bio.
Borba je bespoštedna - to sam znao.
Borba za izlaz. Za Šanu. Zbog Šane.

2. DIO

Malo debelo dijete,
potezalo je moderno obučenu mamu
za rukav i cmizdrilo.
Davilo se u suzama
tražeći čokoladu,
šestu, za vrijeme šetnje po gradu.

"Čokolade za zube štete,
ne cmizdri, ne pravi dramu,
zar ih pet dosta nije bilo?"
Govorila je ljuta mama,
a zatim malom egoističnom gadu
kupila čokoladu.

Mali je plakati prestao,
odmotao čokoladu, zagrizao, pljunuo
i na pločnik je bacio.
Zatim se ponovo rasplakao,
ugledavši sladoled u rukama
nekog drugog djeteta.

Jedan odrpani dječačić je stao
pred slastičarnu i zadubljen bio
u sladoled koji je tako htio.
Da ga ne može imati je znao,
jer njegova je sudbina siromašna mama,
i on je već spoznao nepravde svijeta.

Otvorenim očima divio se kuglama,
tako primamljivim kuglama sladoleda.
Osjećao je toliko jaku želju
da je gutao pljuvačku,
i da je to sladoled zamišljao,
zamišljao i gotovo ga osjetio.

Za nikoga ovo nije bila drama,
svak' je navikao da svoj posao gleda,
a mali dječačić je u tužnom veselju
maštao. Mašti je podredio pažnju svu,
maštati je danima znao,
maštanjem se spasio.

Nikada nije plakao,
jer je znao da mu to ne pomaže.
Ponekad bi u potpunosti uspio
od kruha zamisliti kolač
i potpuno se u maštu uživiti,
često je sanjario.

Labirint, na noge sam stao,
njegove stjenke uvijek me razdraže,
sve nervozniji sam bio,
jer znao sam da je dvosjekli mač,
u ovom labirintu biti,
labirintu koji je mnoge uništio.

Mnoge? Uništio je mene,
baš me briga za ostale.
Ostali? Njih sam mrzio,
njihovo uništenje me radovalo.
Radost? Zar ona uopće postoji,
radost već dugo nisam osjetio.

Osjećaji... Osjećam pokrete njene,
šanse su mi male,
siguran sam bio, a nisam htio,
da odstupim ni malo.
Osjećaji.., uništavajući ali moji,
osjećaji.., njih nisam uništio.

A uništio sam sebe,
ili se barem uništavao,
u maštanjima se gubio,
zadovoljavao malim radostima.
Njen pogled je kruh, zamišljah kolač!
Zamišljah labirintu kraj.

Šana, mnogo se izmijenih zbog tebe,
to me je nerviralo jer sam znao,
da sam dio sebe ubio,
jer u meni je prevladala nova klima;
radovao me svaki, na tvoj račun, trač,
posjetih i "Crni papagaj"...

"Crni papagaj"... Snijeg je padao.
Tuga, nitko nije bio u gradu,
naletih na tebe.
Radost, ti si ispunila grad,
odoh s tobom u "Crni papagaj",
iako sam dao si riječ da tamo ne zalazim.

Mijenjaš me, osjećao sam i znao,
uništavala si MaD-a u MaD-u,
ne shvatih sebe,
nisam više onaj stari MaD,
ova spoznaja je kraj,
kraj početka propasti u koju ulazim.

Tufna, za Šanom sam trčao,
labirint, za Šanom trčim,
labirint, za Šanom trčat ću.
Trčanje, trenutak istine,
trčanje, upoznah novog sebe,
trčanje, možda je Šana prolazna.

Nije, to sam znao,
grafikon, upoznah se s njim,
grafikon "Šana", predviđa padat ću!
Padanje u labirintu, padanje me brine.
Padanje u labirintu, me brine radi tebe.
Padanje u labirintu, radi tebe kazna.

Began... Da li i on potajno tumara,
po labirintu ovom,
ili je ipak uspio na ulaz izaći.
Cvena... Cvena me počinje bosti,
ispred mene je, to je zlo,
gadan protivnik...

Protivnik, ta ljubav čuda stvara,
da, i on je zaluđen s njom,
a i on njoj više znači.
Ljubomora, osjećaj niže vrijednosti,
labirint je stvarno nešto odvratno,
gotovo kao cvenin il' beganov lik.

Labirint, mnogi nisu više u snazi.
Labirint, mnogi su tu da nađu nju.
Labirint, nadanje, dan za danom.
Labirint, dani prolaze, nada često prestaje.
Labirint, nisam sam, znam, propadam.
Labirint, uništenje, starim al' još se nadam.

Starim, vrijeme mi prolazi.
Vrijeme mi prolazi u labirintu.
U labirintu trčim za Šanom.
Trčim za Šanom, snaga mi nestaje.
Snaga mi nestaje, osjećam da stradam.
Osjećam da stradam i propadam.

3. DIO

Volja za životom
polako je nestajala.
Volja za životom
u labirintu je uništena.
Volje za životom
nije bilo bez Šane.

Labirint, lutam labirintom,
tumaram, a šansa je mala.
Labirint, u svemu tom
presuda je njena.
Labirint, trčim za njom,
usporavam. Sjećanje na prošle dane...

Pod, na podu sam.
Uspijevam se podignuti nekako,
snaga je pri kraju.
Pod, na podu sam.
Jedva se dižem,
snaga nestaje.

Nažalost, sve sigurnije znam,
a nije mi priznati lako,
da svi ovi u labirintu veću šansu imaju.
Zbog toga očajavam,
bezvoljan, uništen, nijem.
Labirint, uništenje traje.

Poput na lancu psa
kojem je nedostajalo često
samo metar do tako željenog drveta,
i ja sam osjećaj imao
da mi ne'ko lanac popušta
a onda me sadistički vuče nazad.

Mnogo toga sudbina zna
postaviti na krivo mjesto.
Nema ništa nepravednije od svijeta.
To sam odavno već znao,
jer sudbina često ne dopušta
da bude nagrađen trud i rad.

Bilo fizički, bilo umni, emotivni.
Sudbina često drugar, još češće izdajica,
bila je prepreka nepremostiva.
Zato sam život shvaćao,
kao igru sudbine
sa mnom, sa Šanom, sa svim.

Mi ljudi bili bismo kivni,
kad bi sudbina skinula osmjeh s lica.
Sudbina često i nije bila kriva,
već nemoć. Nemoć za koju sam i ja znao.
Nemoć, nemam snage. Trenutak istine.
Istina – ne mogu se suočiti s tim.

Znam i da razočaranje
donosi kraj, kraj svega.
Znam da strah od razočaranja
uništava zadnje atome snage.
Znam da snage nemam
da popričamo, da pokušam.

Ali i ovo stanje
je nepremostiva stega.
Maštanja su sve rjeđa, kraća, manja.
Prošlo je vrijeme ljubavi blage,
u kojoj bi si maštanjem pomog'o sam,
ja ne mogu iz labirinta, osjećam, znam.

Iako to nisam priznavao,
to jest, nisam priznavao u potpunosti,
u labirintu sam ležao.
Nije više bilo nade za ustajanje.
Nije više bilo nade za trajanje.
Nije više bilo nade za uspjeh.

Sam sam sebe upoznavao,
nekad vjerovah u "tvrde kosti",
da sam slabić sad sam znao,
cijenio sam se sve manje,
zabrinjavalo me ovo stanje,
živcima i voljom plaćah ceh.

Mrzio sam se što ne pokušam.
U njenim sitnim gestima,
šansu sam tražio,
i šansu sam vidio,
jer šansu sam želio,
a šanse bilo nije.

To bih opet uvidio i sam,
jer istu pažnju poklanja i njima.
Na podu labirinta sam bio,
gazio me je tko je htio,
a ja, ja bih se prikrio,
iako nije moglo da se skrije.

"Spas" sam u dvije stvari vidio;
Eventualnom pokušaju koji bi završio
neuspjehom potpunim.
I u grafikonu "Šana"
koji mi je, za mjesec koji,
obećavao smirivanje.

Nažalost, siguran sam bio,
potpuno siguran sam bio,
da nisam zadovoljan s tim,
jer grafikon za godinu dana,
opet bolno visoko stoji
i to bi bilo uništavajuće stanje.

Stanje u kojem znam
da Šanu ne mogu zaboraviti.
Stanje u kojem točno znam,
da Šanu moram voljeti.
Stanje u kojem točno i sigurno znam,
da Šanu vječno obožavam. Šana!!!

Da Šanu obožavam,
pored Šane moram biti.
Da sam barem sam...
Dosta, ludost mi već prijeti,
sam od sebe osjećam sram,
zbog dubine rana, zbog proteklih dana.

Odlučih da ipak pokušam,
pokušajem koji je, unaprijed,
na neuspjeh osuđen.
Pokušaj, zbog sebe, svog stanja.
Pokušaj, zbog dokaza svog stanja.
Pokušaj, unaprijed propali pokušaj.

Znao sam da nažalost znam
da će nakon toga zavladati led.
Šana će se udaljiti, odgovor njen,
Uništiti će i labirint i zadnje atome nadanja.
Ostat ću bez Šane, bez nade, bez maštanja.
Kraj, atomima života u meni, to je kraj.

"ŠANINI DANI I" - dio "B"; "LAVIRINT" - KRAJ

EPOPEJA "ŠANINI DANI" - "ŠANINI DANI I" - dio "C"

KONEUS

1. DIO

Danas dan počinje,
jučer je isto počeo,
onaj jučerašnji je završio,
sutra će i ovaj današnji,
sutra će sve završiti,
sutra ne treba ni početi.

Jednom promatrah dvije svinje
nakon što sam komad njihove majke pojeo.
Siguran sam bio
da i one znaju šta su sni,
da ne žele ubijene biti,
da umiju voljeti...

Odvratan je osjećaj
kad gledaš budućnosti u oči,
sreća za svinje što ne mogu,
jer inače bi prije klanja
prestajale jesti i plakale,
plakale nad svojom sudbinom.

U ogledalu, u očima ugledah sjaj,
ostatak od suza nastalih u noći,
u odvratnom snu,
snu koji je realna slika stanja,
jer slike iz sna su mi istinu dale,
šta će biti sa Šanom, samnom.

Pokušah raditi na QL-u, čitati strip,
natjerah sam sebe da nešto uradim!
Osjećao sam već tremu, jad i strah
zbog odluke koju sam donio,
kobne, nepotrebne odluke...
Ipak, donio sam odluku!

Ne, ja nisam njen tip,
kada ću već da se pomirim s tim?
Sutra! Sutrašnji dan donosi krah,
krah koji nisam htio...
U stvari, da li taj krah donosi muke,
ili me oslobađa iz Šaninih ruku?

Dok sam šetao besciljno gradom,
nadao sam se da ću je ugledati,
možda će baš sada iz mraka izaći,
možda ću je slučajno sresti,
pa što uopće imam od toga!
Ma, možda će ipak gradom proći...

Da, dan, danas, počinje padom.
Zar mogu još dublje padati?
Zar mi stvarno toliko znači?
Možda umišljam, produkt obijesti,
produkt neiživljenog djetinjstva moga.
Ma, možda će ipak u grad doći...

Ugledah jednog klinca na prozoru,
bacio je kliker, babu gađajući.
Kliker ju je promašio, odskočio,
ponovo pao na beton, odskočio, pao,
sve niže odskakivao, sve više se oštećivao,
na kraju, odskočio je samo par cm i onda se razbio.

Promatrah, pomalo čudnu, epizodu ovu,
koja je ponovo asocirala na Šanu, to muči
jer siguran, potpuno siguran sam bio
da bih u slučaju pada, potpuno se raspao!
Nekada sam i ja odskakao i trpjeti bol znao,
a sada sam se sebe bojao i od sebe krio.

Kako dani prazni biti znaju,
što sa sobom, ne mogu smisliti.
Kako dani isprazno prolaze,
jer ne znam gdje ti si.
Kako dani u besmislu stoje,
što sa sobom, smisliti ne mogu.

Promatrah ljude u tramvaju,
ne, tu nisi ti!
Promatrah ljude koji nailaze,
ne, ti tu nisi!
Promatrah ljude koji ne postoje,
ne, ti nisi tu!

Jednom, davno, sam napisao
da se sve vrti u jednom krugu
iz kojeg se izaći ne može.
Shvaćam, taj se krug steže,
sve je neprobojniji i uži,
u točku ukopavanja se pretvara!

Odvratno teško je pronaći smisao;
zar ne mogu zavoljeti neku drugu,
zar ne mogu pobjeći iz ove kože,
što me to toliko za nju veže,
čemu uopće ta ljubav služi,
iz čega se ljubav stvara!

Danima se vrte ovakve teme,
odlučih razmišljati o miševima
koji su se u spavaćoj sobi pojavili,
jer i to je čak zanimljivije.
Miš. Ti. Miš. Imao je tvoje oči,
bijeg nije uspio.

Ne, nema dileme
u razmišljanjima svima
su Šanini obrisi bili.
Ne, nema što da se krije.
Ne, nema pomoći
nema ničega, sve je Šanin dio.

Današnji dan je skoro završio,
predstoji ne prospavana noć,
predstoji sutrašnji pokušaj,
predstoji prekosutrašnji bijeg u prazninu.
Dokle ovakvo mučenje?
Do sutra, a onda...

Opet sam zaboravio najvažniji dio
poruke iz sna - "sačuvaj moć,
inače će te uništiti agonije kraj"
U stvari, da li želim spoznati istinu!
U stvari, da li želim poljupce njene!
Želim! Zbog toga i bijeg u podsvijest iz sna.

Pomalo sam i radostan
što će sutra izaći sve na čisto.
Napokon, uništiti ću i ono što nisam uništio.
Uništeni će biti snovi svi.
Barem ću na najnižoj točci biti,
od koje samo smrt može biti niže.

Sutra počinje dan,
Danas je počeo isto,
Onaj jučerašnji je završio,
Sutra će i ovaj današnji,
Sutra će sve završiti,
Sutra me uništenje stiže.

2. DIO

Prije parsto godina
pored Zemlje je prolazio
Helijev komet.
Da će udariti u Zemlju
ljudi su se bojali, propast svijeta,
bojali... da će komet uništiti svijet.

Šansa je mala, to je istina,
ali u neznanju čovjek je uplašen bio,
jer nije znao šta donosi susret.
Zanemario je razliku svu
između Zemlje i kometa.
Čovjek se je bojao i obožavao komet...

Obožavao poput neke relikvije.
Obožavao radi uplašenosti.
Obožavao radi nedokučivosti.
Komet bi uvijek dolazio iznova.
Komet bi uvijek promašio Zemlju.
Komet je ustvari običan kamen.

Kometu se putanja mijenjati ne smije.
Strah je rezultat nedostižne gluposti.
Zato će komet još dugo ljude bosti.
Bosti, bosti... Ovo bulažnjenje nema osnova,
dokle ću joj poklanjati pažnju svu,
a danas i znam stav, crn stav, stav njen.

Naravno, svjetovi su se mimoišli,
kometa je otišla, nestala, neozlijeđena,
na Zemlji su joj prinosili žrtve.
Naravno, Zemlja i komet su suviše daleko...
Dosta buncanja! Od svega nema ništa,
život je samo praznine tren.

Nas dvoje smo Kopikom išli
u mojoj ruci, ruka njena,
u mislima... vidio sam nas oboje mrtve!
Čudno, uvijek bih dojam stek'o,
da je u stvari život dio sna,
da je život san, da sam snen.

Eto, gotovo je i to
došao je i taj dan,
prošao je i taj promašaj.
Znao sam sve unaprijed.
Zar sam se morao i osvjedočiti!
Zar sam morao uništiti sne!

Ma i nije to neko zlo
bit ću i ja ponovo radostan.
Živote, ne možeš mi ništa, znaj!
Doći će jednom i na mene red,
moram i ja sretan jednom biti,
valjda ću i ja dospjeti do nje.

Kratki napadi optimizma
trajali su previše kratko.
Dugi pesimistički dani
trajali su isuviše dugo.
Sredina je bila crna.
Život je oduvijek crn.

Danas se sve zna,
ma znao sam i jučer to!
Na rani nađoh zavoj koji brani
da unutra prodre iz vanjštine zlo.
Duša mi je zlojada bila puna.
Život je oduvijek zlojada pun.

Svi su gmizali ulicama
u različitim smjerovima.
Svatko je znao svoj smjer.
Svatko je znao koordinate cilja.
Svatko je pazio na vrijeme svoje.
Nitko nije radi gmizanja, gmizao.

Tragedija, djevojčica, lutala je sama,
plakala, mamu dozivala, prilazila svima,
tumarala, bojala se. I mama je tražila kćer,
pronašla je, i od jada i milja,
opalila joj 2 šamara, nagrada joj to je
što je cilj zanemarila. Cilj je sve stizao.

Nisam imao više cilj nikakav,
lutao sam poput slobodnog leptira,
kojega će automobili jednom srušiti.
Koliko je uopće moguće biti slobodan?
Da li je slobodno udaljiti se od cilja?
Da li cilj udaljava od života?

Bio sam nervozan, nadrkan sav
nisam ni u trenutku našao mira.
Život nečim mora ispunjen biti,
bilo čim, inače je toliko neugodan,
da uništava više od lažnog izobilja,
izobilje... sramota, čovjekova sramota.

Sve imaš a ništa nemaš,
šta će mi QL, motor,
sve su to mehaničke tvorevine
ljudskog razuma, produžetci instinkta
koji je usađen u svima nama.
Bijeg od prirode kao gospodara.

O ulična džukelo, da li znaš
da si ti puno sretniji stvor!
U instinktu vidiš životne istine,
sretan si jer kuja ima, drvo utećiti ne zna...
U ljudima je razum koji slama.
U ljudima se instinkt u nemoć pretvara.

Na kraju predstave
svjetla se obično pale
i iluziji u mraku
suprotstavlja se blještavilo sadašnjosti.
Fluorescentno, lažno blještavilo,
fluorescentne, lažne sadašnjosti.

Ljudi se oduvijek dave.
Ljudi su oduvijek budale.
Jedino oni završavaju u braku.
Jedino oni zakopavaju svoje kosti.
Jedino je ljudima milo
kad brana rijeku zaustavi i premosti.

Nemoć ću uvijek neshvaćanjem opravdati.
Nemoć je nažalost nešto svemoćno,
nedovoljno shvaćena svemoćna nemoć.
Helijeve komete se nitko ne sjeća,
na Helijev komet nitko ne misli,
do povratka.

Ljubav prema Šani ne može prestati,
ona će pulsirati, poput komete točno
obavljati svoju hipnotičku moć.
Stvarna i jedina sreća
u životu kojeg su problemi stisli
su trenuci maštovitog, opijajućeg sna!

3. DIO

Kopika, picigin, trčao sam u krug,
ona je bila iza mene, trčala,
imao sam da bježim osjećaj.
Ne! Kada bih zastao i ona bi zastala,
u stvari ona bježi od mene,
jer i Sunce se oko Zemlje ne okreće.

Bio sam dobar drug
sa svojom podsvijesti koja je znala
da već odavno je bio kraj,
loptica je pala, zavjesa je pala,
vrijeme je da se na površinu krene.
U rudniku tame za rudare nema sreće!

Nije potrebno kopati.
Nije potrebno trčati.
Nije potrebno se bacati.
I onako sudbina određuje sreću.
I onako sreća određuje sudbinu.
I onako nesreća mi je sudbina.

Dan se sastoji od određenog broja sati,
kazaljka nam se vrti i jednom će stati.
Smrt! Ne, još te ne želim spoznati!
Doći ćeš, spreman biti neću...
nitko...nitko ne želi kraj, pažnju svu
usmjerit ću na instant život iz sna.

Snovi - divni, predivni.
Dani - odvratni, ali moji.
Život - jednadžba svijesti i podsvijesti.
Jednadžba sa negativnim predznakom.
Jednadžba sa konačnim rješenjem.
Jednadžba sa rješenjem u ne postojanju.

Ljudi često znaju biti kivni
ako se ostvare snovi tvoji.
Ljude ponekad zna smesti
ako neko ima sreće u životu svom.
Ljudi... da sam barem nijem,
glup, ćorav, lud, ubiti u stanju...

Hodali smo Kopikom
spasio sam jednu bubu smrti,
ti si me prekoravala,
nagovarala da je zgazim,
nisam je mogao ubiti.
Hodali smo Kopikom

Ne mogu biti zao, u ovom svijetu zlom.
Ostat ću budala koja priča i kada šuti.
Nisi mi nikad pažnju pridavala,
ne mogu se pomiriti s tim!
Ostat ću budala koja će se ponovo opiti.
Ne mogu biti zao, ni uživati u tom.

Snovi... Bio sam u kutiji staklenoj,
naime, u kutiji od ogledala,
koju nisam mogao probiti.
Morao sam se neprekidno gledati,
van nisam vidio, čuo sam tvoj glas,
ti si vidjela unutra i smijala se.

Smijala se, mene je oblijevao znoj!
Smijala se, moja kazaljka je stala!
Smijala se, želio sam se ubiti!!!
Smijala se, nisam se usudio ustati!
Smijala se, nisam ni nadzirao spas!
Smijala se, ismijavala nesvjesno sve!

Udaljenost je sve veća postajala,
u stvari, da li sam ti se ikada i približio?
Možda, da nikada nisi saznala...
Možda, da mi jezik nije toliko dug...
Sve bi bilo isto, ne bi znala,
ne bi znala, ali ne bi ni osjećala!

U tvojoj glavi dva su oka sjala,
toliko sam ih volio, to nikada nisam krio,
ne mogu ti to kriti, sve si znala,
uvijek si prema meni bila drug.
Nisam tvoj tip, odvratna neslana šala,
života u kojem sam rjeđe čovjek, češće budala.

Izluđivale su me tvoje top-liste!
Ne, krivo vrijeme - me izluđuju!!!
Oni ni ne znaju šta mogu dobiti,
ali ja znam šta gubim.
Prestao sam svoje top-liste praviti!
Ne, pravim ih - ti, samo ti, jedina!!!

Najlakše bi bilo reći; Ma sve su iste,
imaju grudi, rupu i bulju.
Ne, ne mogu takav biti!
Šana, volim te bićem svim.
Šana, vjeruj mi nisam takav, niti mogu biti!
Ti si jedina, neuništiva i to se zna.

I "Šanini dani" su bili bijeg,
bijeg od lirike.
Pokušao sam liriku uništiti,
umotati u staniol.
Nije uspjelo, na kraju,
na kraju karte padaju.

Sit sam već sveg'
u očaju... želim sanjati sne!
Sne u kojima ćeš sa mnom biti.
Sne u kojima ne postoji životna bol.
Sne koji tako razvedriti znaju,
ali uništavajuće kratko traju!

Mi, ja i ti, divno je.
Tvoj osmjeh je samo moj.
Moj razum je oduvijek tvoj.
Predivno, ja i ti,
ali ipak prekratko,
morah se probuditi!

Život je vrijedan dok sanjaš sne,
i jednom kada te oblije smrti znoj,
razmisli da li si u prošlosti svojoj,
preživio barem dio. Ako nisi tu su sni,
snovi su ono što uništava sudbinsko zlo,
živjeti se isplati ako barem umiješ sniti!

Kraj ne postoji i on je produkt sna.
Kraj moj kraj, želim da ona sve zna.
Kraj trenutan mora biti.
O kraju ne treba misliti.
Na kraju svega se sjeti.
Kraj.

KOrjeni NEUSpjeha
leže u KOmadićima NEdoživljenih USpomena.
Čovjek se u sebi od svega mora skriti,
ja, jednog dana ću se uništiti.
Život, nemam šta htjeti, on mi se sveti!
Život, ti živiš! Šana besmrtna si znaj!

"ŠANINI DANI I" - dio "C"; "KONEUS" - KRAJ

"ŠANINI DANI I" - KRAJ